

Методология за рейтинг на способността за изплащане на искове на застрахователно дружество

Рейтингът, присъждан от БАКР на застрахователни дружества, е Рейтинг за Способността за Изплащане на Искове (РСИИ). Този рейтинг представлява мнение относно възможността на застрахователните дружества да изплащат искове на притежатели на полици и да изпълняват задълженията си навреме. С други думи, РСИИ е мнение на БАКР за финансовата сила на даден застраховател от гледната точка на притежател на полица. Очакванията на БАКР са, че РСИИ ще увеличат прозрачността в застрахователния сектор и ще бъдат от полза за потребителите на застрахователни услуги.

АНАЛИТИЧНА РАМКА

Рейтингите за способността за изплащане на искове на БАКР отразяват становище относно дългосрочен риск, свързан с възможността на оценявания застраховател да изпълни навреме задълженията си към притежатели на полици. РСИИ са по необходимост насочени в бъдещето и прогнозни, предвид факта, че се прилагат към задължения, които могат да се изплащат през дълъг период от време. Критичен в процеса по изготвяне на РСИИ е анализът на основните бизнес показатели на дадено застрахователно дружество и неговото конкурентно положение на пазара. РСИИ е кулминация на аналитичен процес, който изследва динамиката на пазара, регулаторната рамка и основните оперативни и финансови показатели на даденото застрахователно дружество. Анализът на пазара акцентира върху структурата на конкуренцията в средата, в която дружеството развива своята дейност и конкурентната позиция на дружеството в тази структура. Анализът на основните оперативни показатели на дружеството, от друга страна, се фокусира основно върху репутация, пазарен дял, канали за дистрибуция, управление, организационна структура/собственост и стратегии за застрахователна дейност и презастраховане. Анализът на финансовия риск на дадено застрахователно дружество включва оценка на ключови показатели, включително рентабилност, ликвидност, оперативен и финансов ливъридж, капиталова адекватност и управление на активи/пасиви.

БИЗНЕС АНАЛИЗ

Анализ на пазара

Фактори, които влияят на финансовия потенциал на застрахователния пазар са степен на концентрация, влияние на конкуренцията при определяне на цени, бариери за влизане и др..

Регулаторна среда

БАКР оценява настоящата регулаторна среда, както и възможните изменения на нормативни актове и данъчни закони, които биха могли да имат влияние върху конкурентоспособността на даден застраховател или да доведат до реструктуриране вътре на пазара и в сегментите.

Собственост, Управление и Стратегически фокус

Финансовата сила на компанията-майка е важен източник за финансова гъвкавост на даден застраховател. РСИИ на БАКР включват оценяване на значимостта на застрахователното дружество в структурата на дадена група, свободните парични потоци на групата и наличието на тези потоци за посрещане на искове на притежатели на полици, особено през периоди на напрежение. Оценяването на компанията-майка е също важно предвид факта, че тя може да финансира дъщерни дружества чрез заемни средства, с което да увеличи капиталовата им адекватност. При оценяване на управлението на дадено застрахователно дружество БАКР взима под внимание постиженията в области като инвестиции, дистрибуция и създаване на нови продукти. Стратегията на управление, знак за която са цялостния растеж и степента на развиване на нова дейност, също играят важна роля при формулиране становището на БАКР относно финансовия потенциал на даден застраховател. Обикновено анализът на БАКР включва интензивни взаимодействия с мениджмънта на даден застраховател и през целия процес на оценяване БАКР се стреми да формира мнение върху качествата на управлението и амбициите за растеж. Тази оценка е ключова и спомага да се прецени способността на управлението да се справя с предизвикателства. Областите, върху които се спира РСИИ, са дългосрочна визия на застрахователя, отношение към риска, отношение към оперативен и финансов ливъридж, стратегии за набиране на капитал и възгледи относно създаване на акционерна стойност. Дискусиите с мениджмънта на застрахователя служат също да се установи ясно гледната точка спрямо продуктите и пазарите, към които фирмата смята да се насочи.

Оперативни предимства

Оценката на стойността на оперативните показатели на застрахователя се фокусира върху неговата конкурентоспособност на пазара и други характеристики, които могат да спомогнат за създаване на трайна стойност. По-специално, БАКР оценява качеството на продуктите на застрахователя и системите за дистрибуция, неговата репутация и имидж. Освен това, БАКР проучва дали застрахователят има устойчиви предимства в основната си дейност и оценяват способността му да използва тези предимства в други области. Методът и механизмът, чрез които дадена застрахователна компания предоставя своите продукти, особено за широко потребление, е друг фундаментален аспект от бизнес профила на компанията. БАКР отделя значително внимание на този аспект при оценяването на застрахователната финансова мощ на компанията. Каквато и да е стратегията, БАКР разглежда контрола, упражняван от застрахователя върху системата за дистрибуция като важен индикатор за неговата конкурентоспособност.

Застрахователна дейност

Уникална черта на застрахователния бизнес е, че цената за клиента представлява оценка на сумите, необходими за покриване на разходи, повечето от които биха настъпили и ще се плащат в бъдеще. Следователно, процесът по мониторинг на премийната тарифа на

застрахователя, както и процесът на сключване на полици трябва да бъдат наблюдавани и оценявани. БАКР оценява различните пазарни сегменти, в които действа застрахователната компания, първо, чрез преглед на историческите резултати и второ, чрез преглед на действащите процедури за сключване на полици, които ще засегнат бъдещите нива на рентабилност. Ключова цел тук е анализът на присъщия риск на бизнес микса на компанията. В известна степен концентрирането върху по-нестабилни бизнес дейности ще се разглежда като риск за притежателите на полици, независимо от цялостния резултат от сключването на полици. Ценообразуването също ще бъде оценявано от гледна точка на способността да се определят коректни цени на базата на очаквани загуби в портфейла, които са ключов фактор за риска при сключването на полици и уреждане на искове.

Инвестиционна дейност

БАКР оценява качеството на активите на застрахователя като проучва неговия инвестиционен портфейл. В това начинание БАКР взема под внимание кредитния риск и риска, свързан с лихвения процент, относими към естеството и съвкупността от задължения на застрахователя. Особено внимание се обръща на степента на диверсификация и ликвидност на портфейла. Високата степен на концентрация на даден тип актив повишава изложеността на пазарен и кредитен риск и представлява заплаха за устойчивостта на дохода. Анализът на инвестициите на застрахователя също така включва разбиране на инвестиционните цели на застрахователя и регулаторните ограничения, които в съвкупност оказват влияние върху структурата на портфейла. Инвестиционната стратегия на застрахователя е обикновено функция на толерантността спрямо риска от страна на ръководството, характеристиките на неговите пасиви, и степента, до която неговите бъдещи постъпления от премии ще бъдат налице за плащане на претенции.

Презастрахователна стратегия

Презастраховането играе важна роля за намаляване експозицията към катастрофален риск и за увеличаване на оперативния ливъридж на застрахователя. БАКР оценява използването на презастраховането, за да определи степента, до която компанията зависи от него за ливъридж. Качеството на презастраховането е ключов фактор в този анализ. БАКР се опитва да оцени структурата за презастраховане на застрахователя по отношение на вероятни преценки за максимална загуба и опит от предишни настъпили застрахователни събития. Оценката на качеството на вземанията по презастраховки е също важна част от анализа на качеството на актива. Това включва идентифициране както на презастрахователите, срещу които компанията има най-големи просрочия, така и тези, към които има значителни експозиции. Преглед на кредитоспособността на презастрахователите се прави на база на техните международни рейтинги.

ФИНАНСОВ АНАЛИЗ

Капитализация

Централно място в оценката от БАКР на финансовия потенциал на дадена застрахователна компания е оценката на финансовия и оперативен ливъридж. Целта на анализа е да формулира мнение относно използването на финансовия и оперативен ливъридж от застрахователя и да се определи как тези практики засягат цялостната му финансова гъвкавост. БАКР оценява

оперативния ливъридж чрез общия обем дейност, отнесен към капитала на застрахователя, а финансовия – чрез финансовите задължения, отнесени към капитала. Оперативният ливъридж обхваща риска от неблагоприятно развитие на резервите, неадекватност при определяне на цените и експозиция към кредитен риск. По-висок ливъридж може да увеличи доходите на акционерите, но за сметка на сигурността на притежателите на полици. Адекватната капитализация защитава способността на застрахователя да претърпява бедствия, неблагоприятно развитие на резултатите от сключени полици и нестабилност на дохода от инвестиции.

Рентабилност

Един от най-важните фактори в процеса на изготвяне на РСИИ от БАКР е рентабилността на застрахователя. Тя е функция на редица фактори, включително (1) пазарна ориентация на застрахователя; (2) динамика на конкуренцията във всеки сегмент; (3) разходи за дейността; (4) резултати и перспективи пред сключването на полици; и (5) инвестиционна стратегия. БАКР оценява всеки един от тези фактори с цел формулиране на заключение за дългосрочната рентабилност на застрахователя и оценка на риска от отклонение на резултатите от очакванията. Освен това, БАКР оценява рентабилността от сключването на полици, което е добър индикатор за дохода от основната дейност на застрахователя. Историческите тенденции за рентабилност също представляват основа за последващи дискусии с ръководството на застрахователя относно перспективите за рентабилност в основните сегменти.

Ликвидност

Анализът на ликвидността от БАКР държи сметка за устойчивостта на оперативните парични потоци, възможността за продажба и ликвидността на инвестиционния портфейл и наличието на други източници на ликвидност като кредитни линии. Ликвидността се оценява като отношение на потенциалните искове срещу наличните средства на застрахователя, включително схемата за изплащане от резерв за предстоящи плащания, и степента, до която застрахователят е изложен на риск.

РЕЙТИНГОВА СКАЛА ЗА СПОСОБНОСТ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ИСКОВЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДРУЖЕСТВА

iAAA	Най-висока способност за изплащане на искове, индикатор за фундаментално силна позиция на компанията. Най-благоприятна перспектива за посрещане на задълженията към държателите на полици.
iAA	Висока способност за изплащане на искове. Рисковите фактори са с ниска сила и могат да се колебаят в тесни граници. Перспективите за посрещане на задълженията към държателите на полици са много благоприятни като разликата с по-горната категория е минимална.
iA	Относително висока способност за изплащане на искове. Перспективите за посрещане на задълженията към държателите на полици са достатъчно добри. Рисковите фактори са по-волатилни и с по-висока сила в ситуации на икономическо затруднение. Всяка осезаема неблагоприятна промяна в икономическата среда може да повлияе върху фундаменталната сила на компанията.
iBBB	Умерена способност за изплащане на искове. Защитните фактори са със сила под средната и неблагоприятни промени в икономическата среда е вероятно да повлияят върху перспективите за посрещане на задълженията към държателите на полици.
iBB	Незадоволителна способност за изплащане на искове. Защитните фактори са с променлива сила в зависимост от промени в икономическата среда. Перспективите за посрещане на задълженията към държателите на полици е по-вероятно да бъдат повлияни от подобни промени.
iB	Слаба способност за изплащане на искове. Рисковите фактори показват, че компанията може да не е в състояние да посрещне навреме задълженията към държателите на полици. Неблагоприятни промени в икономическата среда могат да доведат до невъзможност/нежелание за обслужване на задълженията към държателите на полици.
iC	Най-ниска способност за изплащане на искове, индикатор за фундаментално слаба позиция. Подобни компании е възможно често да са в неизпълнение на задълженията по сключени полици и е вероятно да бъдат поставени под наблюдение от регулаторния орган.
iD	Собствените средства на застрахователя, намалени с нематериалните активи, са по-малки от границата на платежоспособност или от минималния размер на гаранционния капитал, когато той е по-висок от границата на платежоспособност. Дружеството е в процедура по несъстоятелност или ликвидация.

Плюс (+) или минус (-)

Рейтингите от AA до B могат да бъдат модифицирани чрез добавяне на плюс (+) или минус (-), за да покажат относителна позиция спрямо основните рейтингови категории.

Перспектива:

Позитивна – отразява очаквания за преминаване в по-горна категория рейтинг в рамките на 1 година;

Негативна – отразява очаквания за преминаване в по-долна категория рейтинг в рамките на 1 година;

Стабилна – отразява очаквания за запазване на рейтинговата категория в рамките на 1 година;

В развитие – отразява очаквания за настъпване на събитие, което може да окаже негативно или позитивно влияние върху рейтинговата категория.